

Znanstveno vijeće za zaštitu prirode

Broj: 10-169/3-2022

16. svibnja 2022.

Poštovane, poštovani,

Znanstveno vijeće za zaštitu prirode
Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti

organizira i poziva Vas na predavanje

**Učinkovito korištenje vodnih i zemljišnih resursa – akutni problem
hrvatske poljoprivrede**

koje će se održati u Knjižnici Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti
u srijedu, 25. svibnja 2022. s početkom u 12 sati.

Predavanje će održati dr. sc. **Davor Romić** s Agronomskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu.

Moderator predavanja je pročelnik Sekcije za vode Znanstvenog vijeća za zaštitu prirode prof. dr. sc. Gabrijel Ondrašek. Sažetak predavanja i životopis autora šaljem u prilogu.

S poštovanjem,

Predsjednik Znanstvenog vijeća



Akademik Goran Durn

Učinkovito korištenje vodnih i zemljišnih resursa – akutni problem hrvatske poljoprivrede

Status poljoprivrede u gospodarstvu, a time i navodnjavanja, u Hrvatskoj se od osamostaljenja kontinuirano mijenjao, tako da je i intenzitet interesa i aktivnosti oscilirao. Ono što je konstantno, a naročito u kriznim vremenima, jest postavljanje pitanja kako koristimo zemljišne i vodne potencijale, kako se to odražava na produktivnost i osiguravanje samodostatnosti u osnovnim poljoprivrednim proizvodima. Podaci službene statistike ukazuju na stalno smanjenje korištene poljoprivredne površine u RH od 2013. godine. Pojedine poljoprivredne politike, mjere i odluke koje se tiču načina korištenja poljoprivrednog zemljišta rezultirale su brojnim paradoksima, kao što su visoka ulaganja u uređenje poljoprivrednih površina koje se kasnije zapuštaju ili se izgrađeni infrastrukturni objekti i sustavi hidromelioracija ne obnavljaju te postaju nefunkcionalni. Za analizu stanja i uzroka neučinkovitog korištenja poljoprivrednog zemljišta u Hrvatskoj danas su nam na raspolaganju napredni alati za obradu prostornih podataka, nove tehnologije i znanja. Rezultati analiza pokazali su da zemljišne resurse ne koristimo na odgovarajući način niti u punom potencijalu. Nacionalni projekt navodnjavanja i gospodarenja poljoprivrednim zemljištem i vodama u Republici Hrvatskoj (NAPNAV) je 2005. godine izradila skupina hrvatskih stručnjaka s osnovnom zadaćom da definiraju stratešku ulogu i važnost primjene navodnjavanja u podizanju razine uspješnosti poljoprivrede i drugih povezanih sektora u Hrvatskoj. Implementacija programa NAPNAV-a je u proteklih 16 godina bila suočena s brojnim izazovima, kako administrativne naravi tako i tehničke, projektne, financijske, političke i druge. Hrvatska znanost i struka dobila je prigodu da procijeni učinkovitost implementacije NAPNAV-a da analizira učinke dosadašnjih aktivnosti, utvrdi uzroke neostvarenih ciljeva, ako ih je bilo, prilagodi program novim kako nacionalnim tako i međunarodnim okolnostima, da bi mjera navodnjavanja u konačnici polučila rezultat i opravdala ulaganja. Iako je izrađena opsežna projektna dokumentacija, zacrtani ciljevi nisu u potpunosti postignuti, nisu realizirani pilot projekti, izrađeni sustavi se ne koriste punim kapacitetom, krajnji korisnici ne koriste izgrađenu infrastrukturu niti mijenjaju strukturu poljoprivredne proizvodnje. Na važnost poljoprivredne proizvodnje kao strateške grane govori se uglavnom prigodno, a u ovom trenutku globalnih kriza i ratova imperativ je na sigurnosti hrane. Hrvatska znanost i struka mora argumentirano ukazivati na probleme, predlagati mjere za poboljšanje gospodarenja prirodnim resursima s ciljem da njihov učinak bude vidljiv u pozitivnim pokazateljima poljoprivredne proizvodnje, aktiviranju prerađivačkih i skladišnih kapaciteta, obnovi ruralnog prostora, i u konačnici doprinosu održivom razvoju.

Prof. dr. sc. Davor Romić (životopis)

Davor Romić je redoviti profesor u trajnom zvanju na Agronomskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. Diplomirao je i doktorirao na Agronomskom fakultetu gdje je obnašao dužnosti prodekana (1999.-2001.), predstojnika Zavoda za melioracije (2001.-2006.), a u dva je mandata bio dekan (2006.-2012.). Kao član istraživačkog tima proveo je šest mjeseci (1985.) na međunarodnom projektu Horo-Aleltu u Etiopiji. Završio je poslijediplomsku specijalizaciju u Bariju, Italija (1990.–1991.), specijalizaciju na Wageningen University, Nizozemska (1997.), specijalizaciju u Haifi, Izrael (1999.), usavršavanje na Utah State University, Logan, SAD (2000.). U nastavi na Agronomskom fakultetu sudjeluje od 1983. godine u svim razinama obrazovanja. Pokrenuo je i aktivno sudjelovao u razvijanju diplomskog sveučilišnog studija na engleskom jeziku Environment, agriculture and resource management – InterEnAgro te je nositelj predmeta (Use and conservation of water resources). Autor je više od 160 znanstvenih radova, od toga je 66 radova zastupljeno i citirano u relevantnim bazama podataka. Njegovi radovi objavljeni su u prestižnim časopisima iz kategorije Environmental sciences, Water resources, Soil Science, Engineering Environmental visokog faktora odjeka. Autor je pet knjiga od kojih su tri sveučilišna udžbenika, četiri poglavlja u knjizi stranog izdavača te deset priručnika i četiri monografije. Voditelj je i suradnik na brojnim domaćim i međunarodnim znanstvenim projektima uključujući i one iz kategorije FP-6, FP-7, Erasmus+, Interreg. Voditelj je „Nacionalnog projekta navodnjavanja i gospodarenja poljoprivrednim zemljištem i vodama u RH (2005.)” kao i Novelacije istog dokumenta (2021.), najvećeg infrastrukturnog projekta u poljoprivredi u Hrvatskoj. Voditelj je projekta od nacionalnog značenja „Utjecaj poljoprivrede na onečišćenje površinskih i podzemnih voda u RH - SAGRA” (2014.). Obnašao je mnoge javne funkcije, kao što je sljedeće: bio je član Senata Sveučilišta u Zagrebu (2006. – 2012.) te član Rektorskog kolegija u širem sastavu. Bio je ministar poljoprivrede u 13. Vladi RH (2016.), zastupnik u Hrvatskom saboru (2016. - 2017.), predsjednik Odbora za poljoprivredu Hrvatskog sabora (2016. – 2017.). Bio je suradnik na izradi Strategije obrazovanja, znanosti i tehnologije. Dobitnik je mnogih priznanja između ostalih i nagrade Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti za 2013. godinu u području tehničkih znanosti za biotehnoška postignuća u području melioracija i gospodarenja vodom.